

Pamokos „Lino kelias“ aprašymas

3/4 Klasė. Atitiktis etninės kultūros programos turiniui: Pasaulėjauta, žmogaus ryšys su gamta ir ūkinė veikla: bendruomeniniai darbai ir kalendoriniai papročiai tradicinėje kultūroje; Liaudies kūrybos palikimas ir tęstinumas: sakytinis, muzikinis ir žaidybinis folkloras, kolektyvinė ir individuali tradicinė kūryba.

1 pamoka vyksta klasėje, 2 pamoka – patirtinė – išvykstamoji.

Tema: „Lino kelias“

Tikslas: supažindinti mokinius apie lino kelią: nuo sėjos iki audeklo atsiradimo.

Uždaviniai:

- susipažinti su linų auginimo ir apdorojimo procesu,
- išmokyti dainą „Aš pasiečiau linelius“,
- supažindinti su patarlėmis apie linus.

Metodai: Pasakojimas, dainavimas, individualus darbas, diskusija, refleksija.

Mokymo(si) priemonės: Sudžiovintų linų puokštė; sėmenys; lininiai audiniai: rankšluosčiai, lovatiesės, staltiesės, nėriniai ir kt.; lininiai siūlai, pakulos; kanklės.

Įvadinė dalis

Klasėje išdėlioti lininiai audiniai: rankšluosčiai, lovatiesės, staltiesės, nėriniai, marškiniai ar kt.; padėtas dubuo su sėmenimis, aliejus, padėta sudžiovinta linų puokštė.

- Pamokos pradžioje mokytoja užmena mįslę (atsakymas – linas).

Pagrindinė dalis

- Pasakojama apie lino šventumą, tikėjimus, kokią naudą teikia žmogui, kada linai sėjami, kokios rūšys auga Lietuvoje.
- Pasakojama sakmė apie linus (žr. pamokos skaidres).
- Rodomas video „Linas pasakoja apie savo mūką“ (žr. pamokos skaidres).
- Mokiniai apžiūri klasėje išdėliotus lininius audeklus, pakulas, siūlus, linų puokštę.
- Pristatomas Lino kelias / kančia / mūka, paaiškinama ką reiškia žodis „mūka“. Mokiniai etnokultūros užrašuose pasižymi visą lino kelią: nuo sėjos iki drabužio.

Kūrybinės užduotys

- Pritariant kanklėmis dainuojama daina „Aš pasiečiau linelius“.
- Mokiniams pateikiamos šešios patarlės apie linus, aiškinamos jų prasmės.
- Užduotis: išsirinkti vieną patarlę, užsirašyti ir ją iliustruoti.

Baigiamoji pamokos dalis

Refleksija

- Su mokiniais aptariama koki įspūdį paliko video „Linas pasakoja apie savo mūką“, prisimenami visi darbai, kuriuos reikia atlikti iki drabužio pasiuvimo.
- Klausimas diskusijai – kokią naudą žmogus gauna iš linų?

Ugdomos kompetencijos: pažinimo, pilietiškumo, kūrybiškumo, kultūrinė, komunikavimo, emocinė ir sveikos gyvensenos.

Integraciniai ryšiai: lietuvių kalba, gamtos mokslai, muzika.

2 pamoka skirta edukacijai „Lino kelias“ muziejuje ar kultūros centre (pagal kultūros pasą).

Šaltiniai:

- *Lino istorija*. Aprašė Uršulė Žemaitienė, spaudai paruošė dr. Jonas Balys. Internetinė prieiga: https://www.aidai.eu/index.php?view=article&catid=235%3A196210&id=3445%3Ais&option=com_content&Itemid=270 (žiūrėta 2024 12 10)
[Anotacija: straipsnyje aprašomi visi darbai, pateikiamos mįslės apie liną]
- *Linas pasakoja apie savo mūką*. Internetinė prieiga: https://www.youtube.com/watch?v=uK_9icd-9ng (žiūrėta 2024 11 30)
- *Raunami linai*. Internetinė prieiga: <https://www.youtube.com/watch?v=PPDOETg8x6E> (žiūrėta 2024 11 30)
- *Sakmė apie linus*. Internetinė prieiga: <https://www.vaikams.lt/sakmes/linai.html> (žiūrėta 2024 11 30)

Parengė Lijana Šarkaitė-Viluma

Vilniaus kunigaikščio Gedimino progimnazijos muzikos mokytoja metodininkė